

VARDESENTERET

Tekst: Anna K. Langhammer

Midt i turbulensen rundt det nye pasienthotellet ved Radiumhospitalet la Kreftforeningen 30 millioner kroner på bordet. Der og da startet et nyskapende samarbeid mellom interesseorganisasjon og offentlig helseforetak, og planene om Vardesenteret ble lagt.

– Det var spesielle omstendigheter, og løsningen kom for oss på Radiumhospitalet flytende på en fjøl, forteller klinikkisjef Sigbjørn Smeland ved Radiumhospitalet. Han legger til at ideen om Vardesenteret ble tuftet i ønsket om et bredere tilbud. Begge parter så mulighetene for å utnytte hverandres styrker og et fra før langvarig og godt samarbeid, basert på en felles plattform i kampen mot kreft.

Vardesenteret forventes ferdigstilt 18. desember i år og blir et lærings- og mestringstilbud for kreftpasienter og deres pårørende, i regi av offentlig helsevesen, Radiumhospitalet, Kreftforeningen og pasientforeningene. Senteret samlokaliseres med det nye pasienthotellet og blir en del av kreftsenteret ved Radiumhospitalet.

Det er en nyskaping og videreutvikling av ideer fra amerikanske såkalte "hope lodges", og danske sunnhetssentre, forteller Anne Lise Ryel, generalsekretær i Kreftforeningen.

– En del av det har funnets før, men veldig fragmentert. Styrken er at bitene samles på ett sted og blir tilgjengelig for pasienter og pårørende i en periode da det kan være vanskelig å finne ut av alt. Tilbudene er der du er, men er ikke påtrengende, sier hun.

Hvorfor "varde"?

Varder er steinkonstruksjoner plassert på høyder i terrenget. De var plassert som siktemerker for kartlegging av landskapet, men i nyere tid representerer de også møteplass og vegmerke. En varde betyr trygghet, da den forteller hvor man er, at noen har vært her før, samtidig som det er en veiviser for veien videre.

Hyggelige omgivelser

Lokalene skal være inspirerende, og interiørmessig vil ikke senteret minne om et sykehus. Der skal man kunne slappe av, delta på kurs og aktiviteter og møte andre i samme situasjon. Advokater, psykologer, sosionomer og kreftsykepleiere vil også være tilgjengelige og informere om oppfølgingstilbud og hva som skjer videre.

Vardesenteret har fått betydelig støtte fra Eckbos legater, som blant annet går til et introduksjonskjøkken og et rom for fysisk aktivitet. Kjøkkenet vil bli brukt til kurs, eksempelvis hvordan man lager delikat mat som bedrer appetitten. Aktivitetsrommet vil få store areal, og det tilrettelegges for flere fysiske aktiviteter samt et basseng. Det blir også spill- og møterom samt lokaler for seminarer.

Utover den fysiske møteplassen vil det også bli et interaktivt tilbud på senterets nettside. På den måten blir informasjon, aktiviteter og videoforelesninger tilgjengelige for pasienter, pårørende og sykehus over hele landet.

Sammen gir dette muligheter for å videreutvikle sykehusets rehabiliteringstilbud og inkludere en psykososial dimensjon.

– Kreft er en stor belastning som rammer flere og flere og takles ulikt, og pasientens livskvalitet og helse etter gjennomført behandling blir mer og mer sentralt. Mange skal leve lenge, og det er viktig å få med best mulig livskvalitet og redusere risiko for sykdom, forteller Anne Lise Ryel.

Unikt samarbeid

Kreftforeningen vil ha kontor og ti-tolv årsverk på Vardesenteret, og flere årsverk i det offentlige vil også bli samlet der. Det er inngått en avtale for ti år som likestiller det offentlige og Kreftforeningen som partnere.

Sigbjørn Smeland påpeker at rollene og ansvar vil være tydelig plassert mellom Kreftforeningen og sykehuset, men utad vil det være et samlet tilbud.

– Helsearbeidet er mitt ansvar. Men vi skal koordinere alt, slik at det sys sammen og er helhetlig. Vi er ikke konkurrerende, men kompletterende, sier han.

Synergier

Foruten det brede tilbudet til pasienter og pårørende vil forskning også være viktig. Vardesenteret kan brukes som modell for andre prosjekter og for å dele erfaringer med andre.

– Forskning vil bli inkludert i prosjektene for å erverve ny kunnskap. Det er nødvendig for at helsetilbudet stadig skal bli bedre og for at det blir gjort tilgjengelig for flest mulig, sier Sigbjørn Smeland.

Anne Lise Ryel håper at det også kan bidra til at det blir flere lignende sentre rundt om i landet.

– Jeg håper helseforetakene ser at dette er veien å gå. Det å samle alt under ett, være mer tilgjengelig og få synergien ut av det på pasienter og pårørendes premisser, sier hun.

Vardesenteret blir et tilbud for hele mennesket. - Tilnærmingen er viktig for hvordan du skal takle din egen hverdag. En del av deg er syk, men ikke hele du, sier Anne Lise Ryel i Kreftforeningen.

STUE MED PEIS

OPPHOLD / AKTIVITETSROM